

виклики туризму: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ЗНУ, 2023. С. 112–118.

5. Шевченко І. І. Інклюзивне інституційне середовище в туризмі. *Ринкова інфраструктура*. 2024. № 76. С. 210–215.

К. Р. Докашенко

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Ринок туристичних послуг в Україні стикається з низкою проблем, таких як недостатня інфраструктура, політична нестабільність та недостатній рівень просування на міжнародній арені. Однак, країна має значний потенціал для розвитку завдяки багатій культурній спадщині, природним ресурсам та зростаючому інтересу до внутрішнього туризму. Перспективи розвитку пов'язані з інвестуванням у інфраструктуру, підтримкою малого бізнесу та активним маркетингом на світовому ринку.

Ключові слова: туристичний ринок, інфраструктура, культурна спадщина, внутрішній туризм, маркетинг.

The tourism market in Ukraine faces a number of challenges, such as insufficient infrastructure, political instability, and lack of international promotion. However, the country has significant potential for development due to its rich cultural heritage, natural resources, and growing interest in domestic tourism. Development prospects are associated with investing in infrastructure, supporting small businesses, and active marketing on the global market.

Keywords: tourism market, infrastructure, cultural heritage, domestic tourism, marketing.

Мета: Дослідити сучасний стан ринку туристичних послуг в Україні, виявити основні проблеми, що гальмують його розвиток, та визначити перспективні напрями для підвищення конкурентоспроможності українського туристичного сектору на міжнародній арені.

Постановка проблеми: Незважаючи на значний туристичний потенціал України, включаючи унікальну культурну спадщину та природні ресурси, ринок туристичних послуг стикається з низкою внутрішніх і зовнішніх викликів. Серед них – недостатність інфраструктури, нестабільність політичної ситуації, недостатнє просування туристичних продуктів за кордоном та низький рівень сервісу. Це обмежує приток іноземних туристів і гальмує економічний розвиток галузі. Вирішення цих проблем потребує комплексного підходу, включаючи державну підтримку, інвестиції та стратегічне планування.

Виклад основного матеріалу: Розвиток туристичних послуг в Україні передбачає створення сприятливих умов для залучення як внутрішніх, так і іноземних туристів шляхом ефективного використання природних, культурних та історичних ресурсів країни. Це включає формування якісної туристичної інфраструктури, розширення спектру послуг, підвищення стандартів обслуговування та активне просування національного туристичного продукту на міжнародному ринку. Для успішного розвитку туристичної галузі необхідні певні умови, серед яких ключову роль відіграє інфраструктура. Покращення транспортної доступності, розвиток готельної бази, ресторанів, розважальних і рекреаційних об'єктів є необхідними складовими для створення комфортного середовища для туристів.

Державна підтримка також відіграє вирішальну роль, оскільки створення сприятливого інвестиційного клімату, надання пільг для туристичного бізнесу та розробка стратегій розвитку туризму можуть значно підвищити привабливість країни для мандрівників. Маркетинг і просування є ще одним важливим аспектом, адже активні рекламні кампанії допомагають популяризувати Україну як туристичний напрямок, забезпечуючи її участь у міжнародних виставках і заходах. Безпека та стабільність є необхідними факторами для успішного розвитку туризму, оскільки лише забезпечивши безпеку туристів і подолавши політичну та економічну нестабільність, можна сприяти зростанню галузі. Підготовка кадрів має велике значення, адже підвищення кваліфікації працівників туристичної сфери та впровадження міжнародних стандартів обслуговування є основою якісного сервісу. Ще одним важливим аспектом є екологічна відповідальність, яка передбачає збереження природних ресурсів і розвиток екотуризму [1].

Сучасний стан туристичних послуг в Україні характеризується значним потенціалом, проте наявні виклики уповільнюють розвиток галузі. Серед позитивних аспектів слід виділити природний та культурний потенціал країни. Україна володіє унікальними туристичними ресурсами, зокрема Карпатами, Чорноморським узбережжям, історичними пам'ятками, такими як Києво-Печерська лавра, стара забудова Львова та об'єкти ЮНЕСКО. Останнім часом спостерігається зростання внутрішнього туризму, оскільки через економічні та політичні фактори все більше українців обирають подорожі всередині країни, що стимулює розвиток локальних туристичних продуктів. Також поступово покращується туристична інфраструктура – модернізується готельний фонд, створюються нові туристичні маршрути та екскурсійні програми, активніше використовуються онлайн-платформи для бронювання, просування та продажу туристичних послуг [2].

Проте, поряд із позитивними тенденціями, існує низка проблем, що стримують розвиток туризму в Україні. Недостатня інфраструктура залишається однією з головних перешкод, адже багато туристичних об'єктів не відповідають міжнародним стандартам, особливо у регіонах. Відсутність якісних доріг, паркувальних зон, сучасних готелів та туристичних зручностей є серйозним викликом. Політична та економічна нестабільність, зокрема військовий конфлікт на сході країни, також негативно впливає на імідж України як туристичного напрямку. Ще однією проблемою є низький рівень сервісу – часто якість обслуговування не відповідає очікуванням іноземних туристів, що знижує конкурентоспроможність українського туризму. Україна також недостатньо активно рекламується на міжнародній арені, що обмежує потік іноземних туристів. Додатковою проблемою є екологічні виклики, пов'язані із забрудненням природних об'єктів, незаконною забудовою та недостатньою увагою до розвитку екотуризму [3].

Для оцінки конкурентоспроможності українського туризму можна провести порівняльний аналіз із провідними світовими туристичними ринками. Україна має значний природний та культурний потенціал, проте поки що не використовує його достатньо ефективно. Інші країни, такі як Італія, Франція чи Туреччина, мають давню туристичну історію та активно використовують свою культурну спадщину. Інфраструктура залишається слабким місцем України – на відміну від розвинених туристичних країн, де створені сучасні аеропорти, швидкісні потяги, велика мережа готелів різного рівня комфорту та зручні туристичні маршрути, українська інфраструктура потребує значних інвестицій. Рівень сервісу також залишається нижчим порівняно з міжнародними стандартами, що вимагає покращення підготовки персоналу. Маркетингова діяльність у сфері туризму також потребує посилення, оскільки Україна недостатньо активно рекламується на світовій арені. Політична нестабільність та безпекові ризики залишаються серйозною проблемою, що впливає на рішення іноземних туристів щодо відвідування країни. Проте серед переваг України – відносно низькі ціни на туристичні послуги, що може стати конкурентною перевагою за умови покращення їхньої якості [4; 5].

Висновки: Україна має значний туристичний потенціал завдяки своїм природним, культурним та історичним ресурсам, але розвиток цієї галузі стикається з низкою викликів. Основними проблемами залишаються слабка туристична інфраструктура, недостатній рівень сервісу, політична та економічна нестабільність, а також недостатня міжнародна промоція. Водночас спостерігаються позитивні тенденції, зокрема зростання внутрішнього туризму, цифровізація послуг і поступове покращення туристичних

маршрутів. Для підвищення конкурентоспроможності України на міжнародному ринку необхідно інвестувати в розвиток інфраструктури, покращувати якість обслуговування, активно просувати країну як привабливий туристичний напрямок і забезпечувати стабільність та безпеку. Реалізація стратегічних ініціатив, таких як розвиток екотуризму, гастрономічного туризму та модернізація транспортної системи, може суттєво покращити ситуацію. Комплексний підхід і підтримка з боку держави та бізнесу допоможуть реалізувати потенціал українського туризму та зробити його важливим сектором економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Паньків Н. М. Конкурентоспроможність України на світовому ринку туристичних послуг: ретроспективний аналіз. *International scientific journal «Grail of Science»*. № 36. 2024. С. 546-551.
2. Миронов Ю. Б., Лосик М. Ю. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні в умовах пандемії Covid-19. *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., м. Старобільськ, 16-17 листопада 2021. Старобільськ. С. 56-59.
3. Костинець В. В., Коваленко Ж. С., Овсяник К. М. Розвиток туристичного сектору регіонів України в сучасних умовах. *Актуальні проблеми економіки*. №4 (238), 2021 С. 26-35.
4. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту Державної цільової економічної програми розвитку галузі туризму «Мандруй Україною» на 2022-2026 роки. Про внесення змін до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 84 і від 24 березня 2021 р. № 276. *Офіційний вісник України*. 2021., № 78, С. 228.
5. Бойко З. В., Горожанкіна Н. А., Грушка В. В. Тенденції розвитку туризму в Україні в умовах воєнного часу. *Економіка та суспільство*. (59). 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3343/3270> (дата звернення: 14.11.2024).

Є. Ю. Киричок, В. С. Косик

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ КОЛЬОРУ В РЕКЛАМІ НА СПОЖИВАЧІВ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ

У статті розглянуто психологічні аспекти впливу кольору в рекламі на споживачів туристичної галузі. Розглядається важлива роль зорового сприйняття у бізнесі та його вплив на потенційних покупців. З'ясовано, що кожен колір несе унікальне емоційне значення і правильний вибір кольорів допомагає створити позитивне сприйняття рекламного повідомлення.

Ключові слова: *реклама, колір, психологічний вплив, споживачі, емоції, асоціації, зорове сприйняття.*